

18 Lag (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Ändringar införda t.o.m. SFS 2003:649

Inledande bestämmelser

1 § För att säkerställa betalning av fordran på skatt, tull eller avgift får enligt bestämmelserna i denna lag genom betalningssäkring tas i anspråk så mycket av gäldenärens egendom som svarar mot fordringen.

Är det fråga om en fordran som inte är fastställd, får betalningssäkring ske endast om det finns sannolika skäl för att fordringen kommer att fastställas. I sådant fall får betalningssäkring avse högst det belopp till vilket fordringen med hänsyn till omständigheterna sannolikt kommer att bli fastställd. Lag (1989:1000).

2 § Betalningssäkring får användas i fråga om fordran på 1. skatt och tull samt, om så särskilt föreskrivs, annan avgift till det allmänna som inte betecknas som skatt, 2. skattetillägg, ränta, dröjsmålsavgift, förseningsavgift eller liknande avgift, om den fordran som tillägget, räntan eller avgiften avser får betalningssäkras.

Betalningssäkring får användas också 1. om annan än den skatt- eller avgiftsskyldige är betalningsskyldig för belopp som avses i första stycket, 2. för sådan fordran på utländsk skatt, tull eller avgift, för vilken säkerställande av betalning får ske här i landet enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat. Lag (1997:489).

Beslut

3 § Fråga om betalningssäkring prövas av länsrätt. Det allmännas talan i mål enligt denna lag förs, om inte annat följer av andra stycket, av Skatteverket.

I mål om betalningssäkring för tull eller annan skatt som skall tas ut för varor vid import eller tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattkontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter förs det allmännas talan av Tullverket. Bestämmelserna i 9 kap. 14 och 15 §§ tullagen gäller då också i mål om betalningssäkring.

Vad som i 10, 17 och 18 §§ föreskrivs om Skatteverket gäller i sådana mål som avses i andra stycket Tullverket. Lag (2003:649).

80 Lag (1978:880) om betalningssäkring ..., *avsnitt 18*

Lag (2003:649) har trätt i kraft den 1 januari 2004. Ändringen av 3 § innebär att ordet "skattemyndigheten" har bytts ut mot "Skatteverket".

4 § Beslut om betalningssäkring får fattas om det finns en påtaglig risk att gäldenären försöker undandra sig att betala fordringen och denna eller, om det finns flera fordringar mot samma gäldenär, de tillsammans uppgår till betydande belopp. Är fordringen att hänföra till viss tidsperiod får betalningssäkring beslutas endast om perioden har gått till ända eller fordringen dessförinnan har förfallit till betalning.

Beslut om betalningssäkring får fattas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för gäldenären eller för något annat motstående intresse. Lag (1994:468).

5 § Ett yrkande om betalningssäkring får inte bifallas utan att motparten har beretts tillfälle att yttra sig. Är det fara i dröjsmål, får dock åtgärden omedelbart beviljas att gälla till dess något annat har förordnats. Lag (1989:1000).

6 § Beslut om betalningssäkring skall hävas helt eller delvis i den mån skäl för beslutet inte längre föreligger eller beslutet av någon annan anledning inte längre bör kvarstå. Frågor om hävning prövas av länsrätten, om någon av parterna begär det eller om det annars finns skäl för det. Gäldenären skall upplysas om rätten att begära hävning.

Länsrätten kan helt eller delvis häva ett beslut om betalningssäkring, även om beslutet har överklagats.

Ett överklagande av länsrättens beslut om betalningssäkring förfaller, om länsrätten själv ändrar beslutet så som klaganden begär. Ändrar länsrätten beslutet på ett annat sätt än klaganden begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Lag (1989:1000).

7 § Avser ett beslut om betalningssäkring en fordran som inte är fastställd, skall länsrätten häva beslutet, om inte talan om fastställelse av fordringen eller av underlaget för den har väckts vid domstol inom sex månader från dagen för beslutet eller fordringen eller underlaget för den inom samma tid har fastställts i annan ordning. Länsrätten får medge förlängning av tidsfristen med tre månader i taget, om det finns särskilda skäl.

Har ett beslut om betalningssäkring hävts enligt första stycket, får ett nytt beslut om betalningssäkring på samma grund fattas endast om talan beträffande fordringen har väckts eller om fordringen eller underlaget för den har fastställts i annan ordning. Lag (1994:468).

8 § Vid handläggning av frågor om betalningssäkring i länsrätt och kammarrätt skall muntlig förhandling hållas, om gäldenären begär det. Muntlig förhandling behöver dock inte hållas, om det är uppenbart obehövligt. Gäldenären skall upplysas om rätten till

muntlig förhandling. Lag (1989:1000).

9 § Beslut om betalningssäkring skall delges gäldenären.

Kan det befaras att genomförandet av beslutet skulle avsevärt försvåras genom att beslutet delges innan förrättning för verkställighet äger rum, behöver delgivning ej ske före förrättningen. Lag (1989:1000).

Verkställighet

10 § Beslut om betalningssäkring får genast verkställas.

Verkställighet begärs hos kronofogdemyndigheten av Skatteverket.

Hävs ett beslut om betalningssäkring, skall vidtagna åtgärder genast återgå. I andra fall än som avses i 7 § första stycket kan dock rätten förordna att vidtagna åtgärder skall bestå till dess beslutet om hävning har vunnit laga kraft. Lag (2003:649).

11 § I fråga om verkställighet av beslut om betalnings säkring tillämpas 1 och 2 kap. utsköningsbalken samt vad som föreskrivs om utmätning i 4 kap. 2–9 §§, 11 § första stycket, 12–19 §§, 22 § första och tredje styckena, 24, 25 och 33–35 §§, 5 och 6 kap. och 12 kap. 3–5 §§ samma balk. Mål om verkställighet av beslut om betalningssäkring handläggs som allmänt mål.

Lön eller annan förmån som avses i 7 kap. utsköningsbalken får ej tas i anspråk genom betalningssäkring innan den har betalats ut och kan utmätas. Lag (1989:1000).

12 § Gäldenären får inte överlåta egendom, som har tagits i anspråk genom betalningssäkring, eller till skada för borgenären förfoga över egendomen på annat sätt, om inte kronofogdemyndigheten medger det av särskilda skäl.

I fråga om verkan i övrigt av verkställd betalningssäkring gäller vad som föreskrivs om utmätning i 4 kap. 29 § andra stycket och 31 § och 12 kap. 6–10 §§ och om kvarstad i 16 kap. 15 § första stycket utsköningsbalken. I fråga om verkan av utmätning av egendom som tagits i anspråk genom betalningssäkring gäller vad som är föreskrivet i 16 kap. 15 § andra stycket utsköningsbalken om utmätning av egendom som belagts med kvarstad för fordran.

Om lös egendom, som har tagits i anspråk genom betalningssäkring, hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård, får den på begäran av någon av parterna säljas i den ordning som gäller för utmätt egendom. Lag (1994:468).

13 § I fråga om talan mot beslut som rör verkställigheten tillämpas vad som enligt utsköningsbalken gäller beträffande kvarstad för fordran. Lag (1989:1000).

14 § I fråga om förrättningskostnader vid verkställighet av beslut om betalningssäkring gäller vad som föreskrivs i 17 kap. 9 § första stycket utsköningsbalken. Lag (1989:1000).

15 § Har upphävts genom lag (1981:840).

Tagande av egendom i förvar

16 § Är fara att lös egendom, som kan bli föremål för betalningssäkring, undanskaffas, får i avvaktan på rättens beslut granskningsledare som avses i 3 § lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet ta egendomen i förvar. Lag (1994:468).

17 § Har egendom tagits i förvar enligt 16 §, skall Skatteverket, så snart det kan ske och senast fem dagar därefter, göra framställning om betalningssäkring hos länsrätten. Görs ej sådan framställning eller lämnas sådan framställning utan bifall, skall egendomen omedelbart återställas.

Meddelas beslut om betalningssäkring skall, om inte rätten bestämmer annat, egendomen bli kvar i förvar till dess beslutet verkställs. Lag (2003:649).

Ställande av säkerhet

18 § Har ett beslut om betalningssäkring överlämnats till kronofogdemyndighet för verkställighet, får myndigheten ta emot säkerhet som gäldenären eller, där gäldenären kan antas medge det, annan erbjuder sig att ställa.

Tar kronofogdemyndigheten emot säkerhet, skall länsrätten i motsvarande mån häva beslutet om betalningssäkring.

Är i annat fall fråga om betalningssäkring får kronofogdemyndighet som anvisas av Skatteverket ta emot säkerhet.

Säkerhet får tas i anspråk när fordringen har förfallit till betalning eller vid den senare tidpunkt som har medgivits.

I övrigt skall bestämmelserna i 10–13 §§ lagen (1993:891) om in- drivning av statliga fordringar m. m. tillämpas. Lag (2003:649).

19 § Har upphävts genom lag (1989:1000).

Behörig domstol m.m.

20 § Mål om betalningssäkring som avses i 3 § första stycket prövas av den länsrätt som då framställningen om betalningssäkring görs är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 d §§ skattebetalningslagen (1997:483).

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § andra stycket prövas av den länsrätt som är behörig enligt första stycket eller den länsrätt inom vars domkrets beslut om tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller beslut om transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs. Lag (2003:649).

Lag (2003:649) har trätt i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 20 § gäller fortfarande för framställning som har gjorts före ikraftträdandet. I dessa fall skall SKV föra det allmännas talan. T.o.m.

den 31 december 2003 hade 20 § följande lydelse.

20 § Mål om betalningssäkring som avses i 3 § första stycket prövas av den länsrätt inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.

Om beslut om skatten skall meddelas av skattemyndigheten i Stockholm enligt bestämmelsen i 2 kap. 1 § tredje stycket sista meningen eller 2 § femte stycket sista meningen skattebetalningslagen, skall mål om betalningssäkring prövas av den länsrätt inom vars domkrets verkställigheten kan äga rum.

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § andra stycket prövas av den länsrätt inom vars domkrets taxeringsbeslut eller beslut om tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller beslut om transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.

Behörig skattemyndighet att föra det allmännas talan är skattemyndigheten i den region där behörig länsrätt finns. Vad som föreskrivs i 6 kap. 15 och 16 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar i mål om betalningssäkring. Lag (2000:1283)

Ersättning för skada

21 § Har ett beslut om betalningssäkring meddelats för en fordran som inte är fastställd och blir fordringen senare inte slutligt fastställd eller fastställs den slutligt till ett väsentligt lägre belopp än det som har betalningssäkrats, har gäldenären rätt till ersättning av staten för ren förmögenhetsskada som därigenom har tillfogats honom.

Bestämmelser om ersättning för processkostnader finns i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m. m. Lag (1994:468).

22 § Ersättning kan vägras eller sättas ned om gäldenären genom att lämna oriktig uppgift, underlåta att lämna uppgift som han var skyldig att lämna eller på annat sätt genom vållande har medverkat till skadan. Detsamma gäller i den mån det annars skulle vara oskäligt att ersättning lämnas. Lag (1989:1000).